

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИ ТРУДОВЕ

на гл.ас. д-р Диана Стойчева Митова

(след придобиване на образователна и научна степен «доктор»)

за участие в конкурс за заемане на академична длъжност «доцент»
по: Област на висше образование 1.2. педагогика
(методика на технологичното обучение)

обявен в ДВ бр. 55 / 19.07.2011 г.

МОНОГРАФИИ

- 1. Митова, Д. (2011) Проектно ориентирано технологично обучение: теория и методика Монография. Университетско издателство „Н.Рилски” Благоевград, 2011 ISBN 978-954-680-755-7. 204 с.**

В труда се представят особеностите на проектно ориентираното обучение като ефективна за световната практика и иновационна за българското технологично обучение стратегия за активно учене.

Чрез историческата ретроспекция /от възникване на метода на проектите, до съвременните му трансформации/, се прави научна обосновка на методологическата и методическа целесъобразност от използването на проектите в съдържателната рамка на технологичното обучение.

Специално внимание се отделя на спецификата в организацията и съдържанието на проектната дейност на учениците: променените функции на основни субекти на педагогическо взаимодействие, необходимите трансформации на образователната среда при проектно ориентираното обучение.

Предлага се примерен модел за разработване на учебно-технологичен проект, алгоритъм на проектиране за всеки отделен етап от проекта в класното и извънкласно обучение по техника и технологии и варианти за подбор на съвременен методически инструментариум на проекта. Акцент се поставя върху проектната култура на учителя по техника и технологии и разработването на варианти за портфолио на проекта. Книгата дава и един съвременен дискурс към гимназиалното технологично обучение и съпътстващите го актуални проблеми и перспективи за развитие.

Научната разработка е една съвременна интерпретация на възможностите на проектно ориентираното обучение за преодоляване на рутината в преподаването и преобразуването на учебните предмети от цикъла на технологичното обучение в едни от най-желаните, занимателни и атрактивни за учениците.

- 2. Митова, Д. (2008) Модел за трансформация и пренос на добри европейски практики за технологично обучение Монография. Университетско издателство „Н.Рилски” Благоевград, ISBN 978-954-680-576-8 , 86 с.**

Трудът представя резултатите от изследователски проект върху възможностите за пренос на образователен опит от Франция при подготовката на настоящи и бъдещи учители в технологичното обучение. За реализиране на целите на изследването, са използвани данни от анализа на официална учебна документация за технологично обучение в България и Франция и сравнителни изследвания на автора в периода 2006 -2008 г.

Изследвано е актуалното състояние на технологично обучение в България и Франция и възможностите за подобряване на професионално-педагогическата подготовка на учителите по техника и технологии на базата на френския опит. Чрез анкетно проучване и експертна оценка е проучено мнението на учители и експерти за актуалното състояние на технологичното обучение и съществуващите проблеми в квалификацията на учителите по техника и технологии у нас.

Представят се идеи за трансформация на френския опит при структуриране на учебното съдържание и при подготовката на педагогическия екип, осъществяващ това обучение. Заключениеята и препоръките се основават на резултатите от верифициращата експертиза и на предложенията, направени по време на кръглите маси с учители и експерти в областта на образованието, работещи на различни равнища.

УЧЕБНИЦИ И УЧЕБНИ ПОМАГАЛА

- 3. Митова, Д. (2007) в съавторство: В. Георгиева, Г. Кендов Домашна техника и икономика - учебник за 6 клас Изд.Просвета –Азбуки АД, С. 2007 ISBN 978-954-01-2025-6 В: Тема «Кулинарство» 1. Топлинни процеси пържене и задушаване 2.Българска национална кухня 3.Културни различия в храненето 4. Кулинарство и празници с.80-94**

и В: Тема «Природата в дома» 1.Какво изискват растенията от нас 2.Как се прави градина 3.Създаване на красота от цветя 4.В семейната ферма с.97-113

- 4. Митова, Д. (2007) в съавторство: В. Георгиева, Г. Кендов Книга за учителя по Домашна техника и икономика за 6 клас Изд. «Просвета –София» АД 2007 ISBN 978-954-01-2026-3 В: Първа част.4 Общи методически изисквания т. 4.3. Към проблема за оценяването на учениците с.30-41 и Втора част Методически препоръки по отделните теми т. 5 Обобщена тема «Кулинарство» и т.6. Обобщена тема «Природата в дома» с. 71-85**
- 5. Митова, Д. (2008) в съавторство: В. Георгиева, Л.Витанов, Г. Кендов Технологии – учебник за 7 клас. Изд.Просвета –Азбуки АД С. ISBN: 978-954-01-2175-8 В: Тема «Техниката» 6.Професионални дейности при разработване, производство и експлоатация на технически обекти с.24-26 и Избираеми практически дейности, задачи и проекти за раздел «Техниката» с.32-34 (задачи от № 20 до № 24)**
- 6. Митова, Д. (2008) в съавторство: В. Георгиева, Л.Витанов, Г. Кендов Книга за учителя по Технологии за 7 клас. Изд.Просвета –Азбуки АД С., 2008 ISBN: 978-954-01-2542-8 , 64 с.Оценъчни тестове по отделните теми**

Разработените в съавторство учебници и учебни помагала по предметите Домашна техника и икономика за 6 клас и Технологии за 7 клас, са одобрени от Министерството на образованието, младежта и науката и съответстват напълно на целите и изискванията на учебните програми за КОО Бит и технологии.

В представените теми, в интересна и достъпна за възрастните особености на учениците форма, се акцентира върху формиране на знания, основни житейски умения, решаване на проблеми от бита, съвременната техника, технологии и производство. В края на всяка тема се съдържат разнообразни практически дейности, задачи и проекти, ориентирани към

проява на организираност, точност и прецизност, инициативност и предприемчивост.

Книгите за учителя са предназначени да насочат и улеснят подготовката и провеждането на уроците и заедно с учебника представляват единен комплекс от учебно дидактически средства, съответстващи на нормативните документи в образованието.

Представените теоретични постановки намират методическа и практико-приложна конкретизация в примерни разработки на уроци по конкретни теми от учебното съдържание на технологичното обучение. Разработени са дидактически тестове за проверка и оценяване на учениковите постижения по отделните теми по Технологии за 7 клас .

СТАТИИ В НАУЧНИ СПИСАНИЯ И СБОРНИЦИ

7. Митова, Д и Я. Войнова (2006): Педагогически измерения на изкуството „икебана” в предметното поле на технологичното обучение сп. ”Икономика и управление” Година II бр.2/2006, с.20-25

В статията се представят възможностите, които предоставя японското изкуство за аранжиране на цветя „икебана” за формиране на естетическа култура и повишаване на личната технологична култура на учениците.

Икебаната като утвърдено във времето японско изкуство, намира своето достойно място в образователното съдържание на българското технологично обучение. Овладяването на специфични техники и стилове в икебаната се постига при изработване на изделия и красиви букети от разнообразни цветя и клонки, чрез комбиниране на природни материали в различни конфигурации. Подрастващите проектират и моделират, експериментират и съчетават в подходящ ритъм и форма цветни композиции.

Анализът на учебното съдържание показва, че в обобщена тема „Природата в дома”, се установява присъствие на съдържателни ядра, конкретно насочени към формиране на знания за основни принципи в икебаната. Проучването на образователния опит на някои страни, свързан с овладяването на древното японско умение показва, индиректно присъствие на съдържателни ядра от учебни предмети с интегративен характер, в основата на които стои базисът на техническите, гражданските, социалните науки и съвременни технологии (както е във френското обучение по предмета „Технология” и в учебния предмет „Технически труд” в Турция).

Подходяща форма за организация на учебно-трудовия процес на учениците, при овладяване на елементи и стилове от икебаната е екипното взаимодействие, в хода на разработване на малки ученически проекти.

8. Митова, Д. (2007) Стратегии и приоритети на европейските измерения на продължаващото професионално обучение, В: сборник научни статии „Измерения на професионализма в дискурса на технологичното и професионалното обучение”, Университетско издателство „Н.Рилски”Благоевград, 2007 ISBN 978-954-680-461-7, с.112-125

В публикацията се излага новата стратегическа визия и приоритетите на Европейския съюз в областта на продължаващото професионално образование.

Изхождайки от ускорените темпове на технологични промени, европейските страни акцентират върху нуждата от непрестанно актуализиране на знанията и уменията и необходимостта от непрекъснато образование. Обсъждат се стратегии, за създаването на ориентирана към отделната личност система за непрекъснато образование, съобразена с националната специфика на всяка отделна държава.

Анализират се документи на ЕС за потребностите от ППО и стратегии за обучение на възрастни, като същевременно се представят и европейските измерения в българското образование и национални документи, свързани с ППО. Те се свързват с промени, отнасящи се предимно до осигуряване на обучение, насочено към реалните условия на пазара на труда; гарантиране на достъп на всички граждани до усъвършенстване на определена професионална квалификация; възприемане на нагласата за непрекъснатост на обучението и постоянно обновяване на придобитите квалификации.

9. Митова, Д. (2007) Сравнителен анализ на оценъчните технологии в технологичното обучение, В: сборник научни статии „Измерения на професионализма в дискурса на технологичното и професионалното обучение”, Университетско издателство „Н.Рилски”Благоевград, 2007 ISBN 978-954-680-461-7, с. 65 - 70.

Ефективното функциониране на системата за технологично обучение изисква добре разработени механизми за проверяване, оценяване и контрол на образователните резултати.

В публикацията се предлагат различни подходи към изясняване на проблема за проверяването и оценяването на учениковите постижения в обучението по техника и технологии. Мотивира се необходимостта от разработване на точни и обективни критерии и показатели, т.н. „стандарты за оценяване”, отнесени към предметния цикъл на технологичното обучение, с оглед точното идентифициране и диагностициране на неговата ефективност.

Представя се и сравнителна интерпретация на оценъчните технологии в две държави, заемащи различно геостратегическо положение в Европа и на Балканите – Франция и Турция като се извличат позитиви и образователни ползи за България.

10. Митова, Д. (2008) Продължаващото професионално образование във Франция, сборник научни доклади, В: сборник научни статии ”Продължаващото професионално образование и обучение – състояние и перспективи ”Университетско издателство „Н.Рилски” Благоевград, 2008 ISBN 978-954-680-561-4 с.113-118

В статията се посочват основните приоритети на политиката за продължаващо професионално обучение във Франция, както и политика на сътрудничество между организациите, ангажирани в областта на ППО.

През последните години продължаващото професионално обучение в тази страна се приема за неотменна част от трудовото право, а законодателните и регулаторни разпоредби – съществена част от трудовия кодекс. Представят се и институциите, които играят важна роля за ППО във Франция на национално и регионално и местно ниво. Определя се най-значимите доставчици на услуги за ППО и статутът на Организациите, които предлагат услуги за такова обучение.

Обект на анализ са специфични стратегии и подходи, характерни за ППО във Франция, като например: наличие на механизъм за прогнозиране на потребностите в областта на квалификацията и уменията; сформирани регионални обсерватории по заетостта, които предоставят информация на регионалните съвети като анализират потребностите от работни места в региона и посоката за промяна в учебните програми; наличие на програма за прогнозни изследователски договори по сектори, която дава общ преглед на икономическите, технологични и социални промени, които могат да протекат в даден сектор и налагащите се промени в съществуващите програми и

квалификации; наличие на система за валидиране на професионален опит, наличие на фирмени планове за обучение и др.

11. Митова, Д. (2010) Проблеми и предизвикателства пред технологичното обучение в средното образование сп. „Стратегии на образователната и научна политика” бр.2 /2010г. с.181-190

Обект на интерпретация в статията са проблемите, произтичащи от изготвянето на нови стандарти за учебно съдържание за гимназиалното технологично обучение за СОУ .

Представеният анализ на съществуващата към момента образователна ситуация сочи, че през последните години е налице недостатъчна приемственост в политиките по реформирането на училищното образование (а в частност на технологичното обучение) между прогимназиалния и гимназиален етап. Продължително време отсъства ясна концепция за съдържанието на гимназиалното технологично обучение.

Структурните промени в средното образование в контекста на новата европейска визия за технологичното обучение, мотивират необходимост от актуализиране на учебното съдържание на КОО „Бит и технологии”, по посока нейното продължаване в нов предметен дидактически цикъл в гимназиалния етап. Технологичното обучение в VIII, IX и X клас, следва да се въведе като едно логическо продължение на обучението по този предмет от VII клас като на учениците се даде възможност да затвърдят своите технически и технологични знания, да „трансферират” усвоените умения и компетентности по посока адекватната ориентация в новите пазарни механизми и вземане на решения за бъдещ кариерен избор.

Очакванията се свеждат преди всичко до по-интензивно изучаване на информационни и комуникационни технологии и засилена подготовка в сферата на съвременния бизнес и предприемачество. За учениците, които напускат системата след X клас, би следвало да се предвиди разработване на краткосрочни модули за подготовка за придобиване на професия.

12. Митова, Д. (2010) Формиране на социокултурни компетенции чрез извънкласното обучение по техника и технологии сп. „Начално образование” бр.2/2010 г. с.29-35

Обект на интерпретация в публикацията са проблемите, произтичащи от рисковата социализация и моралните девиации и възможностите за формирането на социокултурни компетенции, чрез засилено участие на учениците в извънкласни и извънучилищни форми на обучение по техника и технологии. Разглеждат се някои педагогически аспекти на формирането на социокултурно поведение у подрастващите, чрез участие в извънкласни и извънучилищни форми на технологично обучение. Особено внимание се отделя на усвояването на ценностни ориентации, методи и техники, стоящи в основата на определени обществени и поведенчески норми, както и на практическата приложимост на придобитите знания и възможността за тяхното надграждане и развитие.

Същевременно с това, се посочват и пътищата за оптимизиране на възпитателните взаимодействия между факторите от социокултурната среда и учениците, в рамките на извънучилищните образователни институции, чрез активно включване в извънкласни и извънучилищни дейности в хода на разработване на технологични проекти.

ПУБЛИКАЦИИ В ЧУЖБИНА /НАУЧНИ КОНФЕРЕНЦИИ

13. Митова, Д. (2009) Новое образовательно-информационные и коммуникационные технологии как часть нововведение в обучение по предмету Технологии во Франции (сравнительный аспект) - IV Международной научно-практической конференции „Непрерывное образование учителя Технологии: информатизация учебного процесса” Русия, Ульяновский институт повышения квалификации и переподготовки работников образования, 14 октября 2009 года. с.292-297

В статията се прави сравнителна оценка на учебното съдържание на технологичното обучение (и в частност на теми и модули, отнасящи се до използване на ИКТ) в прогимназиалния етап от основното училище в България и Франция. Диференцира се както обща образователна проблематика за двете страни, така специфични за Франция особености, по отношение на вътрешни съдържателни ядра и ключовите понятия, отнасящи се до модул „Информационни технологии” и интегрирането му в целия арсенал от теми по предмета Технология.

Посочват се и допълнителни съдържателни контексти и дейности от френското технологично обучение, предполагащи използване на ИКТ, които не са обект на изучаване в съдържателна рамка на учебните предмети Домашна техника и икономика и Технологии у нас.

14. Митова, Д. (2010) Инновационные трансформации технологического обучения в общем образовании (европейские направления и перспективы) Международная научно-практическая конференция „Технологическое образование на современном этапе профессионального образования” Федеральное агентство по образованию Российской Федерации Тольяттинский государственный университет, 26-28 апреля Тольятти 2010 с.117-121

С развитието на науката и технологиите, се поражда необходимост от обновяване на съдържателната страна на технологичното обучение (респ. на знанията, уменията и компетенциите), заложен в учебните програми по предмета Технологии, в рамките на общообразователната подготовка. Актуализирането на образователното съдържание на българското технологично обучение и в гимназиалния етап на СОУ би следвало да се извърши чрез залагане на теми и съдържателни ядра, с качествено ново познавателно значение и практико-приложна стойност.

В статията се прави съпоставка на някои съвременни системи за технологично обучение в различни държави, като се откриват общи моменти и различия, както по отношение на компонентите на дидактическата технологии (като учебно съдържание, форми, методи, дейности, материално осигуряване, начини на оценяване и др.), така и в процесуалния механизъм на обучението.

15. Митова, Д. (2010) Разработка технологичных проектов, как средство формирования ключевых компетентностей в системе общего, среднего образования (европейские организационно-образовательные подходы и тенденции) V международной заочной научно-практической конференции «Непрерывное образование учителя технологии: компетентностный подход», 14 октября 2010 года.с. 452-455.

Новите икономически реалности, налагат преобразувания в съдържанието на българското технологично обучение, предвид бързата ориентация на

учащите се към европейския пазар на труда и пазарно ориентирания икономически модел.

В статията се посочват близки организационно образователни подходи към технологичното обучение в някои европейски страни, като се споделя френския опит в реализация на проектно организираното обучение.

Проектът се разглежда като активна форма на обучение и интерактивен метод, тъй като учениците са поставени в ситуация на самостоятелно търсене, обработване и представяне на информация от различни сфери на познанието. Същевременно, той се представя като цикъл от планирани дейности с интердисциплинарен, познавателен и практико-приложен характер.

Разглеждат се някои примерни дейности и вътрешните съдържателни ядра от учебния предмет „Технология“ във Франция, предоставящи възможност за пренос на идеи и образователен опит при работа по проекти.

Въз основа на проведени сравнителни проучвания на обучението по техника и технологии в различни европейски страни, се конкретизират някои насоки на задълбочаване и разширяване на подготовката при проектно организираното обучение по технологии при 14-16 годишни ученици.

УЧАСТИЕ В НАУЧНИ КОНФЕРЕНЦИИ, СИМПОЗИУМИ И СЕМИНАРИ, ПУБЛИКУВАНИ В СБОРНИЦИ, В БЪЛГАРИЯ

16. Митова, Д (2006) Иновационния потенциал на студентите – бъдещи учители по техника и технологии “Науката в условията на глобализация през XXI век”, Международна научна конференция Съюз на учените - Стара Загора, 1-2 юни 2006 Том V Педагогически науки с.289- 294

Смяната на образователната парадигма налага практическо оптимизиране на методите на педагогическо взаимодействие на преподавателите във висшето училище и студентите – бъдещи учители в технологичното обучение.

В публикацията се акцентира върху необходимостта от максимално съобразяване с индивидуалните особености, интереси и мотивации на студентите, в условията на интерактивна образователна среда и съобразно спецификата на изучаваните учебни дисциплини. Изхожда се от тезата, че успеваемостта от обучението зависи преди всичко от рационалната технологична организация и методика на осъществяване на процеса “преподаване-учене”, т.е. от неговата процесуална страна. Специално

внимание следва да бъде отделено на подбора на образователни стратегии и методически инструментариум в дидактическата технология на технологичното обучение.

Широкообхватната психолого-педагогическа, методическа, технико-технологична и специална подготовка на желаещите да придобият професионална квалификация “учител по техника и технологии” осигурява необходимите теоретични познания и практически умения, предпоставящи възможността за успешната им професионална реализация.

Специално място се отрежда на ролята на дидактическото прогнозиране и ситуационно моделиране при подготовката и провеждането на практическото обучение на студентите от специалност „Педагогика на обучението по технока и технологии”

В условията на интерактивен учебен процес, ролята на академичния преподавател е активно да консултира, организира и дискретно да управлява обучението на бъдещите педагози в технологичното обучение, като същевременно инициира иновационния поток от образователни промени във висшето училище.

17. Митова, Д. (2006) Образование в демократично гражданство чрез технологичното обучение Научна конференция с международно участие «Присъединяването на България към ЕС предизвикателства, проблеми, перспективи» Сборник доклади. Том 1, Бургаски Свободен Университет, Бургас юни 2006

В доклада се представят възможностите на учебното съдържание на съвременното прогимназиално технологично обучение за възпитаване в хуманни и демократични ценности и адекватни на тях поведенчески модели. Формирането на демократично гражданско съзнание и поведение се постига чрез запознаване с основните демократични принципи, граждански права и свободи с ключово значение в обществото, осигуряващи възможност за развитие на човешката личност; способност за поемане на риск и отговорност за себе си и другите.

Акцентираща се върху начините за формиране на подрастващите като граждани на демократично общество – българско и европейско като свободни, морални и инициативни личности с широка обща култура, познаващи и зачитащи националните и общочовешките ценности.

Вниманието се фокусира върху формиране на умения за решаване на проблеми, свързани с демокрацията, човешките права, мира, културата и интеркултурния диалог, за възпитаване на толерантност и уважение към културната идентичност и разнообразие, за обучение в универсалните ценности и изграждане на положителни междуличностни и междуетнически контакти.

Посочват се стратегиите, подпомагащи формирането на българския гражданин като свободна, морална и инициативна личност с широка обща култура, уважаваща законите, правата на другите, техния език, религия и култура.

При анализа на съдържателната рамка на прогимназиалното технологичното обучение, се открояват адаптираните и интегрирани с гражданското образование контексти на теми от учебни предмети от цикъла на технологичното обучение.

18. Митова, Д. (2007) Непрекъснатата професионално-техническа подготовка: проблеми и тенденции. Международна научна конференция Съюз на учените - Стара Загора, 7-8 юни 2007 Том VI Педагогика с.189-193

През последните години в Европа се възприе тенденцията за отделяне на общообразователната от професионалната подготовка в рамките на задължителното образование. Идеята за разграничаване на академичното от професионалното знание и въвеждане на ранно професионално обучение, се очертава като приоритетна и у нас.

Тенденция в съвременното българско образование, е стремежът към постигане на ранна професионална подготовка на учениците в основното училище. Стъпка в тази посока е въвеждането на професионално-техническите паралелки като начална форма на професионално образование.

В българското прогимназиално училище ранното професионално обучение се провежда чрез т.н. професионално-технически паралелки. То допълва задължителното технологично обучение.

В тази посока интерес представлява проучването и разпространението на опита на някои европейски държави, при които ранна професионализация се постига, чрез въвеждане на разширени технологични класове.

Приема се идеята, че у нас е възможно в осми прогимназиален клас в рамките на задължителната подготовка по предмета Технологии или чрез въвеждане на избираеми технологични модули от занаятчийски дейности, да се създадат условия за формиране на технологични (по подобие на френския опит) или занаятчийски паралелки, с увеличен хорариум и акцент върху формиране на начални професионални знания и умения, ориентирани към определена професия или занаят.

19. Митова, (2007) Педагогически технологии за обучение в технологии (9 и 10 клас) Национална конференция с международно участие “Образователни технологии: управление, обучение, средства” Сливен ,16 - 17 ноември 2007 Известия на Съюза на учените – Сливен Том 12 с.153-157

В научната статия се прави ретроспекция на обучението по технологии в гимназиалния етап на българското СОУ като се констатира настъпилите образователни трансформации през годините, постепенното отпадане на задължителноизбираемите технологични направления и въвеждането на обучение по избираем технологичен профил със засилена интеграция на техническо, технологично и икономическо знание.

Специално внимание се отделя на наблюдаваната през последните години тенденция, към осъвременяване и трансформиране на учебното съдържание в образователната рамка на КОО «Бит и технологии», но с ограничено изучаване на предмета Технологии само в прогимназиалния етап на основното училище.

Въвеждането на профилирано обучение (в т.ч. и технологичен профил), за съжаление не може да отговори на нарастналите образователни потребности на учениците за формиране на отделни компоненти на технологичната култура. Необходимо е актуализиране и трансформиране на старото учебно съдържание по технологии в нов предметен цикъл, а не отсъствие на този предмет от учебния план за горната степен на средното образование.

20. Митова, (2008) Ученическото портфолио като иновация в процеса на технологично обучение Научна конференция с международно участие “Българската наука и Европейското изследователско пространство”, Съюз на учените - Стара Загора, 5-6 юни 2008 (Online)

Въпросите, които са обект на интерпретация в разработката се свеждат до представяне на възможностите за използване на ученическото портфолио за целите на технологичното обучение. Разкрива се същността и съдържанието на образователното портфолио в контекста на спецификата на учебните предмети, включени в съдържателната рамка на КОО „Бит и технологии”.

Използването на образователно портфолио в обучението по техника и технологии се отнася до процесуално-дейностната, организационно-функционалната страна на педагогическата дейност. То има за цел да подпомогне както учителя, така и ученика в осъществяването на подбора, структурирането и представянето на учебната информация, процесът на оценяване/самооценяване и прояви на рефлексия. Портфолиото отразява детайли от предишния опит и постижения на учащите като същевременно дава описание на стратегии за постигане на по-дългосрочни цели, задачи и отделни етапи от обучението.

Превръщането на ученическото портфолио в образователна реалност в обучението по техника и технологии, предполага да се извърши задълбочен анализ и осмисляне на неговите реални възможности и ресурси, разновидности и технологични варианти, ограничения и евентуални затруднения при прилагането му.

21. Митова, Д. (2008) Интеркултурната компетентност на учителя по техника и технологии Научна конференция с международно участие „Науката в условията на глобализация”, Кърджали 01 – 02.10.2008, Съюз на учените в България-клон Кърджали –Изд.”Дъга - ЙК” Сборник научни трудове Том III част I Секция Обществени науки с.206-211

Интеркултурната компетентност на учителя в КОО „Бит и технологии” се представя като важна част от педагогическата компетентност на учителя в технологичното обучение. Тя се оотъждествява със способността му да проектира специфичната дидактическа технология за обучение в труд, техника и технологии в условията на мултикултурна среда.

Разбирането на понятието „интеркултурна компетентност” на учителя в технологичното обучение се свежда до неговите умения да идентифицира личностни и социални проблеми, породени от неразбиране и неприемане на различията между учениците, от непознаване на техните права и начини за

тяхното отстояване. Изброяват се и по-важните фактори, с които преподавателят следва да се съобразява при работа с мултиетнически групи (отнасящи се до културните, социалните, икономическите, историческите и географските характеристики на обучаемите, до техния етнически произход, религия, език, пол, семейно възпитание и др.).

Посочват се препоръчителни образователни стратегии и дейности в рамките на КОО "Бит и технологии", приложими при обучение в мултикултурна среда .

22. Митова, Д. (2010) Учебната фирма в обучението по технологии като иновационен проект. Юбилейна научна конференция с международно участие „Съвременното образование – мисия и визии” 03 - 04 декември 2010 година ЮЗУ „Неофит Рилски” Благоевград. Сборник с научни статии и студии. Секция «Технологично обучение» с.395-399

В настоящата публикация, участието в учебни фирми се представя като един добър модел за практически ориентиран подход при подготовката на българските ученици в предприемачество и бизнес-умения, в рамките на гимназиалното технологично обучение, съпоставим с най-добрите европейски практики в обучението по предприемачество .

Учебните фирми се разглеждат иновативен, ориентиран към практиката метод на обучение, в който процесите, протичащи в реалната стопанска единица (фирма, предприятие), стават важна част от процеса на технологично обучение. Едновременно с това, у младите хора се формират качества като увереност и самочувствие, умения за вземане на решение за собствен бизнес, още в началния етап на предприемаческата им кариера.

Учебната фирма се интерпретира и като модел на реално действаща фирма, в която учениците се обучават в условия, близки до реалните. Те извършват дейности по организиране и управление на действаща учебна фирма и свързаната с това нормативна уредба, запознават се с ресурсното осигуряване на фирмата. В рамките на определено учебно време учениците „усвояват” собствен бизнес, учат се да управляват и да реализират ефективно добър финансов резултат.

В процеса на обучение, се придобива практически опит, чрез разработване на собствени бизнес-планове, произвеждане и реализиране на конкретен продукт или услуга на основата на избрания предмет на дейност.

Специално внимание се обръща върху качествата, характерни за предприемчивият мениджър - умения за работа в екип, готовност за вземане на решения и постигане на успех, гъвкавост и устойчивост на натоварване, както и компетентност за решаване на реални житейски проблеми.

Подпис:

Гл.ас.д-р Д.Митова